

Investeringsforeninger med lave omkostninger giver større afkast

Investeringsforeninger, der holder omkostningerne helt i bund giver – på bare otte-ti-års sigt – sine investorer et bedre afkast end andre.

Sådan lyder en af konklusionerne på den hidtil største videnskabelige kortlægning af danske investeringsforeninger.

»Hvis du har en lang investeringshorisont, så er det faktisk fornuftigt at sætte penge i en investeringsforening med lave omkostninger,« siger lektor Jesper Rangvid, som sammen med sin kollega lektor Ken L. Bechmann – begge fra In-

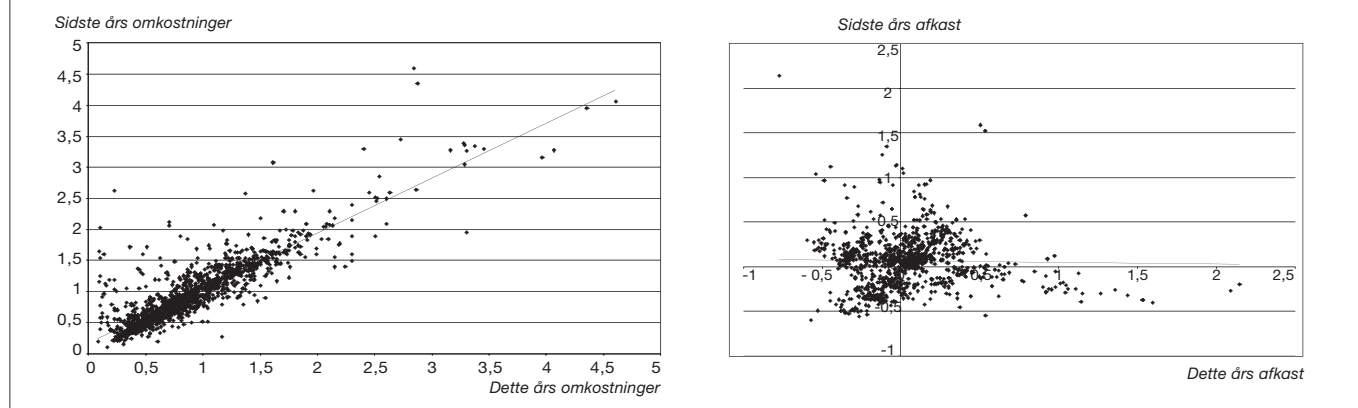
stitut for Finansiering på Copenhagen Business School – står bag den omfattende analyse.

De to forskere har kortlagt omkostninger og afkast i samtlige afdelinger i de danske investeringsforeninger siden 1994. Målet har været at analysere grundlaget for det nye værktøj – atpRating – som ATP fra årsskiftet stiller til rådighed for alle brugere af Folkebørsen – den nye investeringsportal på internettet, hvor 3,3 mio. danskere fra årsskiftet kan vælge at flytte deres SP-opsparring over i omkring 200 forskellige investeringsforeninger.

Ratingen benytter en ny metode til at rådgive forbrugerne om valg af investeringsforening: Ratingen tager alene højde for, hvordan en forenings omkostninger har været hidtil – og leverer herved information om evnen til at genere fremtidige afkast.

»Det er meget fornuftigt at kigge på omkostninger,« siger Jesper Rangvid: »Vores undersøgelse påviser nemlig, at der nærmest er en én til én sammenhæng mellem de omkostninger, der har været i en forening i år og så de omkostninger, der vil komme til næste år. Omkostnin- ▶

Mens afkastet varierer år for år, er omkostningerne konstante

De to figurer viser, hvorfor det kan være ganske fornuftigt at kigge på en investeringsforenings omkostninger, hvis man vil forsøge at forudsige fremtiden. Figuren til venstre viser, at der er en meget tæt sammenhæng mellem sidste års omkostninger og dette års omkostninger – de, der har høje omkostninger i år, har det også til næste år. Figuren til højre viser derimod, at det er umuligt at forudsige dette års afkast ved at kigge på afkastet i en investeringsforening sidste år. »Afkastet i år siger intet om afkastet til næste år,« siger forsker Ken L. Bechmann.

► gerne ligger fast. Den samme sammenhæng er der – mildest talt – ikke, hvis du i stedet kiggede på afkast. Afkast i en forening i år siger intet om, hvilket afkast samme forening vil få til næste år.«

To pct. ekstra om året

Og undersøgelsen slår da også fast, at der kan være gode penge i at gå efter de lavest mulige omkostninger.

»Vores resultater indikerer, at de ti pct. af fondene med den bedste atpRating historisk har givet et ekstra afkast på ca. to pct. om året i forhold de ti pct. af fondene med den dårligste atpRating, når der måles over de seneste otte-ti år,« siger Ken L. Bechmann, der understreger, at sammenligningen er risikojusteret, hvilket vil sige, at man kun sammenligner foreninger, der har samme risiko-profil i deres investeringer.

De to forskere understreger dog, at man fra de billige, der klarer sig bedst, ikke kan slutte modsætningsvist, at de dyre – med høje omkostninger – altid klarer sig dårligst.

De dyre investeringsforeninger – med meget høje administrationsomkostninger – deler sig nemlig i to typer: Nogle af dem har ikke bare høje omkostninger, afkastet er også tilsvarende højt. Mens den anden type – modsat – tager sig voldsomt godt betalt for at forvalte investorerens penge elendig.

»Vore resultater tyder på, at man nogle steder bruger de ekstra omkostninger til at ansætte de rigtige folk, som gør det ekstra godt. Og det er jo fint. Men vi finder altså også en hel del, hvor det stik modsatte gælder – hvor der absolut ingen gevinst er ved de høje omkostninger,« siger Jesper Rangvid.

Forbrugeroplysning

Det er ikke tilfældigt, at ATP i sin rating har valgt at tage udgangspunkt i netop omkostningerne – som et mål for hvilke forventninger man kan have til fremtiden.

»Vi tror på, at omkostninger betyder utroligt meget for, hvad man kan få ud af sine penge. Når vi taler investering, så er det eneste vi ved med sikkerhed, at omkostninger betyder noget for afkastet,« siger ATP's fondsdirektør, Bjarne Graven Larsen.

Han mener – i lighed med de to forskere – at der kan være gode grunde til at vælge andre end de billigste investeringsforeninger: »Man skal ikke nødvendigvis holde sig væk fra de dyre investeringsforeninger. Men forbrugere skal have

»Vores resultater indikerer, at de 10 pct. af fondene med den bedste atpRating historisk har givet et ekstra afkast på ca. to pct. om året i forhold de 10 pct. af fondene med den dårligste atpRating, når der måles over de seneste 8-10 år.«

Ken L. Bechmann

stillet den oplysning til rådighed, så de kan tage stilling til, om de er villige til at betale mere. Derudover er vi lidt forundret over, at der hidtil ikke er nogen, der har forsøgt at skabe overblik over omkostningerne. Det er da noget, man interesserer sig for i mange andre forbrugerspørgsmål,« siger Bjarne Graven Larsen.

Jesper Rangvid mener, at danskerne får et særdeles godt beslutningsgrundlag for investeringer, hvis de både forhol-

der sig til atpRatingen og Morningstars stjerner, der i lighed med kongekronerne vil være at finde på den nye Folkeboers. I Morningstars rating – der går fra én til fem stjerner – angives hvor dygtig en forening har været de seneste tre år til at generere afkast efter omkostninger.

»Hvis man går efter kombinationen af mange kongekroner og stjerner, så er man godt hjulpet. AtpRatingen fortæller, hvad jeg betaler for investeringsforeningens dygtighed. Morningstars rating fortæller om de så rent faktisk er dygtige, eller om en abe med dartpile kunne have gjort det lige så godt,« siger Jesper Rangvid.

Yderligere oplysninger på www.atp.dk/faktum14 - se »Expenses and the return to Danish mutual fund investments.«

En til fem kongekroner

atpRating, som giver investeringsforeninger én til fem kongekroner, går i luften fra årsskiftet, hvor Folkeboersen bliver åbnet. Kronerne er et udtryk for, hvor dyre foreninger er i omkostninger – jo flere kroner, jo billigere er foreningen.

Uden atpRating – der laver en sammenvejning – er det en ganske kompliceret sag for den enkelte at få styr på en investeringsforenings omkostninger. De består nemlig af – mindst – fire dele: Emissionstillæg (når man køber), indløsningsfradrag (når man sælger), handelsomkostninger og årlige administrationsomkostninger. Udover, at holde styr på disse fire omkostningstyper skal investor sammenligne de fire typer af omkostninger på tværs af de forskellige fonde, han overvejer at investere i.